

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA

2016

7. volební období

Z Á P I S

z 15. schůze

*Stálé komise pro rodinu, rovné příležitosti a národnostní menšiny,
která se konala dne 18. února 2016
od 14:00 hod v místnosti 48/Konírna, Malostranské nám.*

Přítomni: Markéta Adamová, Margita Balaščíková, Jana Hnyková, Zuzana Kailová, Soňa Marková, Radka Maxová, Gabriela Pecková, Zdeněk Soukup a Dana Váhalová.

Omluveni: Jan Bartošek, Radim Holeček, Jana Pastuchová a Markéta Wernerová

Bod 1)
Zahájení schůze

Dnešní 15. schůzi zahájila předsedkyně Stálé komise Ing. Radka Maxová podle navržené pozvánky ve 14:00 hod. Uvítala přítomné poslance. Schůze se zúčastnilo 6 poslanců a tudíž je komise schopná se usnášet. Po dohodě s přítomnými poslanci oznámila, že ověřovatelem dnešní schůze byla stanovena poslankyně **Dana Váhalová**.

Bod 2)
Schválení návrhu pořadu

Pozvánka byla poslána v předstihu dne 13. 1. emailem. Na programu dnešní schůze byly navrženy tyto body:

- 1) Zahájení schůze
- 2) Schválení návrhu pořadu
- 3) Informace Ministerstva spravedlnosti o stavu projednávání Úmluvy Rady Evropy o prevenci a potírání násilí vůči ženám a domácího násilí (Istanbulská úmluva)
- 4) Informace o stavu projednání volebního zákona
- 5) Informace o přípravě a realizaci „otcovské dovolené“
- 6) Sdělení předsedkyně a různé
- 7) Návrh termínu a pořadu další schůze

Proti navrženému programu schůze nikdo nevyslovil připomínky, proto předsedkyně R. Maxová dala hlasovat o programu 15. schůze, usnesení č. 31, které zní:

„Stálá komise pro rodinu, rovné příležitosti a národnostní menšiny
s c h v a l u j e následující program:

- 1) Zahájení schůze
- 2) Schválení návrhu pořadu
- 3) Informace Ministerstva spravedlnosti o stavu projednávání Úmluvy Rady Evropy o prevenci a potírání násilí vůči ženám a domácího násilí (Istanbulská úmluva)
- 4) Informace o stavu projednání volebního zákona
- 5) Informace o přípravě a realizaci „otcovské dovolené“
- 6) Sdělení předsedkyně a různé
- 7) Návrh termínu a pořadu další schůze

1. hlasování - 6, 0, 0 (všichni pro)

(hlasování se zúčastnili: posl. M. Adamová, posl. M. Balaščíková, posl. J. Hnyková, S. Marková, posl. R. Maxová a posl. D. Váhalová)

Po schválení programu byl bod ukončen.

Bod 3)

Informace Ministerstva spravedlnosti o stavu projednávání Úmluvy Rady Evropy o prevenci a potírání násilí vůči ženám a domácího násilí (Istanbulská úmluva)

Bod zahájila předsedkyně R. Maxová s tím, že přivítala přítomné hosty z Ministerstva spravedlnosti v čele s náměstkem **Mgr. Michalem Fraňkem** a předala mu úvodní slovo.

nám. M. Franěk (MS) – v rámci úvodního slova aktualizoval informaci o procesu ratifikace Istanbulské úmluvy. Vláda 8. 2. 2016 odsouhlasila připojení ČR k úmluvě a následná data vyplývající z kroků potřebných, úprava vnitrostátních předpisů, předložení ratifikace Parlamentu ČR do června 2018. Během minulého roku MS připravilo rozsáhlou analýzu současného právního řádu aby byl v souladu s Úmluvou.

Po úvodním slově náměstka ministra spravedlnosti předsedkyně otevřela rozpravu, do které se přihlásili tito poslanci a poslankyně:

posl. D. Váhalová – vznesla dotaz ohledně schvalovacího procesu na vládě, kolik ministrů proces ratifikace nepodpořilo a z jakých důvodů?

posl. S. Marková – informovala, že stanoviska obou ministrů, jsou veřejně známá z médií a dají se zpětně vyhledat;

předs. R. Maxová – vznesla dotaz ohledně možného urychlení data ratifikace;

nám. M. Franěk (MS) – uvedl, že termín 30. červen 2018 je orientační a přislíbil snahu o uspišení termínu;

posl. D. Váhalová – doplnila dotaz předřečníka o důvodu prodlužování data ratifikačního procesu na Ministerstvu spravedlnosti;

posl. G. Pecková – uvedla, že trestní zákoník je otevřený, tudíž jasné noty lze implementovat rychle;

předs. R. Maxová – vznesla dotaz k zástupcům Ministerstva vnitra ohledně jejich nesouhlasu s úpravou trestního zákona a také navrhla poslancům zavázat usnesením Stálé komise dotčená ministerstva k rychlému zapracování předpisů a formulovala usnesení:

usnesení č. 32 zní:

„Stálá komise pro rodinu, rovné příležitosti a národnostní menšiny

„ž á d á

aby věcně příslušná ministerstva stanovila časový harmonogram zapracování legislativních stanovisek do příslušných předpisů tak, aby reagovala na nezbytnost rychlého řešení přistoupení k ratifikaci Úmluvy Rady Evropy o prevenci a potírání násilí vůči ženám a domácího násilí (Istanbulská úmluva).“

2. hlasování - 7, 0, 0 (všichni pro)

(hlasování se zúčastnili: posl. M. Adamová, posl. M. Balaščíková, posl. J. Hnyková, S. Marková, posl. R. Maxová, posl. G. Pecková, posl. Z. Soukup a posl. D. Váhalová)

předs. R. Maxová – poděkovala přítomným za účast a ukončila bod.

Bod 4)

Informace o stavu projednání volebního zákona

Bod zahájila předsedkyně R. Maxová s tím, že přivítala zástupce Ministerstva vnitra: náměstka ministra pro řízení sekce legislativy a archivnictví **JUDr. PhDr. Petra Mlsnu, Ph.D.**, ředitele legislativního odboru pana **Víta Štastného** a paní **Mgr. Kláru Pondělíčkovou**.

Předs. R. Maxová - uvedla bod s tím, že by chtěla po zástupcích MV vysvětlit jak dopadlo projednávání novely volebního zákona, které se týkalo zavedením kvót pro volby do PS a Krajských zastupitelstev. Vyzvala následně zástupce ministerstva k úvodnímu slovu;

řed. V. Štastný (MV) – uvedl, že cílem novely bylo zavedení minimálních procentuálních zastoupení mužů na kandidátních listinách pro volby do PS a KZ. Novela stanovovala sankce za nenaplnění kvót, rozporovalo ji několik krajů. Ústavní soud potvrdil, že není novela v rozporu s Ústavou. LRV dále doporučila vztahovat novelu i na Hl.m. Prahu, v konečném

hlasování vláda tuto novelu projednala v červenci 2015 usnesení nebylo však schváleno, projednávání novely volebního zákona je tedy ukončeno;

předs. R. Maxová – vyjádřila své překvapení, že se nepřipravuje jiná novela, která by pomohla zvýšit zastoupení žen v rozhodovacích pozicích. Vyzvala k reakci zástupce RV pro rovné příležitosti žen a mužů;

řed. V. Šťastný (MV) – odpověděl, že ministerstvo dostalo úkol od vlády jako politický, uvedl, že zvažovali mnoho variant a porovnávali i se zeměmi EU. Došli k výsledku, že není přímá úměra mezi zvýšeným zastoupením žen v zastupitelských orgánech a zakotvení kvót do legislativy;

ved.odd L. Zachariášová (RV ÚV) – přiznala zklamání v oddělení rovných příležitostí žen a mužů při Úřadu vlády a připoměla závazek Strategie do 2020 zvýšit počet žen v rozhodovacích pozicích až na 40%, konkrétními cestami např. slad'ováním práce a péče. Dále zmínila nový akční plán pro rovné zastoupení žen a mužů, který též stanovuje konkrétní úkoly pro jednotlivá ministerstva nebo opatření pro velké firmy;

posl. S. Marková – připoměla svou dlouhodobý zájem o tento problém, který žádná vláda, jak uvedla, nedotáhne do konce. Pokračovala, že v současné době jsou ženy zastoupeny v politice asi ve 20%, a že zde chybí jednoznačný apel na jednotlivé politické strany. Navrhla jít cestou poslaneckého návrhu zákona a zákon, tak jak je napsaný předložit jako poslanecký, napříč politickými stranami;

posl. Z. Soukup – navrhl jít cestou podpory kariérních příležitostí pro ženy a ne povinnými kvótami;

posl. J. Hnyková – uvedla, že důvodem malého zastoupení žen v politice jsou nedostatečné podmínky pro práci političky a vyjádřila podporu návrhu posl. S. Markové;

posl. Marková – ještě poznamenala, že je zastánkyní kvót a dále připomněla, že 15 let se již mluví o zlepšení pracovních podmínek pro ženy a srovnání platů žen a mužů, avšak stále k tomu nedošlo;

posl. M. Adamová – svůj postoj ke kvótám uvedla jako negativní z důvodu obavy, že se nástroj stane pro ženy dehonestující a připojila se k posl. Soukupovi jít cestou vytváření podmínek pro pečující rodiče;

posl. R. Maxová – zmínila svůj nesouhlas se sankcemi pouze pro strany, které jsou zvoleny, a vynesla dotaz, jaký k tomu mělo ministerstvo důvod;

nám. P. Mlsna (MV) – vysvětlil, že tato cesta byla zvolena z důvodu vyplácení příspěvku od státu, stát sníží příspěvek straně, která nesplní povinnou kvótu. Dále uvedl, že na vládě byla pro novelu pouze jedna strana a dvě zbylé ne, což dotvára jejich postoj. Dále zmínil otázku soudů a rozhodování v diskriminačních žalobách, kde se přistupuje ne evolučním způsobem ale velmi konzervativním – genderově rozdělené soudy. Nejvíce ženami jsou zastoupené okresní soudy a téměř žádné ženy nejsou na soudech nejvyšších;

posl. M. Balaščíková – podotkla, že komise by měla něco v tomto problému udělat, navhla se usnést na dalším společném posunování ženské otázky;

posl. J. Hnyková – vznesla doplňující dotaz, co je důvodem nepostoupení žen z okresních soudů výše?

nám. P. Mlsna – vysvětlil, že to vyplývá z rozdělení agendy mezi okresní a vyšší soudy;

předs. R. Maxová – poděkovala hostům za účast a ukočila bod.

Bod 5)

Informace o přípravě a realizaci „otcovské dovolené“

Bod zahájila předsedkyně R. Maxová s tím, že přivítala zástupce Ministerstva práce a sociálních věcí **Ing. Ivu Merhautovou MBA**, náměstkyni sociálně pojistných systémů; **Ing. Tomáše Machance MBA**, ředitele odboru sociálního pojištění; **Mgr. Šárku Chotěbořskou** z odd. nemocenského a úrazového pojištění. Za ministerstvo financí přivítala **Ing. Radmilu Malou**, vedoucí odd. sociální věci, zaměstnanost, za Unii zaměstnaneckých svazů **Bc. Víta Jásku** a za Úřad vlády tajemnici rady pro rovnost žen a mužů **JUDr. Lucii Zachariášovou**, které následně vyzvala k úvodním slovům:

nám. I. Merhautová (MPSV) – v úvodním slově představila návrh zavedení nové dávky nemocenského pojištění, na niž bude nárok krátce po porodu dítěte. Tato dávka ulehčí roli matky při péči o narozené dítě a současně posílí vazby mezi dítětem a jeho oběma rodiči v raných týdnech života dítěte, případně vytvoří vazbu mezi dítětem a osobami, které převzaly dítě do náhradní rodinné péče. Otcovská je zavedena ve 20 zemích Evropy. Obsahem návrhu bude: nárok na otcovské bude, pokud dítě ke dni převzetí nedosáhlo věku 7 let. Nástup na otcovské musí nastat v období 6 týdnů ode dne narození dítěte nebo ode dne převzetí dítěte do společné péče. Doba poskytování otcovského se předpokládá v délce 7 kalendářních dnů. Výše otcovského za kalendářní den se navrhuje ve stejné výši jako peněžitá pomoc v mateřství, tzn. v rozsahu 70% denního vyměřovacího základu. Předpokládané dopady návrhu: Předpokládá se, že celkové výdaje na novou dávku nemocenského pojištění se promítnou do státního rozpočtu ve výši 630 mil. Kč až 800 mil. Kč, což odpovídá, že možnost čerpání nové dávky využije 70 až 90 % otců. Zohledňuje jak dávky nemocenského pojištění, tak i ušlý výběr pojistného na sociální a zdravotní pojištění a daně z příjmů FO. Celkové výdaje České správy sociálního zabezpečení na první rok provozu se předpokládají ve výši 40,5 mil. Kč. Opakující se roční výdaje se odhadují na cca 30 mil. Kč. Harmonogram přípravy: MPSV předpokládá, že paragrafované znění bude předloženo vládě k projednání v prvním čtvrtletí 2016. Účinnost nové právní úpravy k 1. 1. kalendářního roku není v tomto případě nezbytná, předpokládá se termín účinnosti ve druhé polovině roku 2017.

ved.odd. Ř. Malá (MF) – uvedla problém s novým návrhem z důvodu rozpočtových dopadů, jako nový titul do nemocenských dávek, který zhoršuje deficit veřejných financí o necelou miliardu Kč. Uvedla, také nesouhlas i z důvodu např. návrh není posuzován komplexně se

všemi dávkami, nejde ani ruku v ruce s jinými podporami rodinám s dětmi (nejdelší peněžitá pomoc v mateřství pro ženy v ČR). Závěrem uvedla, že mezi 8 zeměmi, které otcovskou nezavedli je Rakousko a Německo.;

V. Jásek (ÚZS) – zmínil rozpaky nad návrhem, který zřejmě z vychází z dobrého zájmu, ovšem chybí mu jednoznačná koncepce, uvedl, že zde jsou i jiné nástroje např. ošetřovné a pokud je cílem zapojení více otců do péče o děti, mělo by se jít spíše cestou osvěty. Tento návrh se ÚZS jeví jako nadbytečný;

L. Zachariášová (RVRPŽM) – uvedla, že návrh má otevřít další diskusi o bourání genderových stereotypů a motivovat otce do zapojení do péče o děti a by si ženy mohly sladit své pracovní a rodičovské povinnosti a připravit se na pracovní kariéru. Cílem je podpora aktivního otcovství;

posl. D. Váhalová – uvedla, že na mateřské či rodičovské dovolené mohou být oba rodiče, záleží na jejich domluvě, stále však převládá matka. Dále navrhla spíše prostředky směřovat na matky samoživitelky, kterým otcové neplatí a jsou v nouzi anebo zavést zásluhovou dávku pro otce, kteří vydrží pečovat o dítě starší 18 let;

posl. Z. Soukup – vyjádřil podporu návrhu a doplnil o návrh dávku cílit na otce v rodině sezdané;

posl. M. Adamová – vyjádřila také podporu návrhu z důvodu lepšího navázání vztahu otce k dítěti, dále vyslovila nesouhlas s MF ohledně zatížení rozpočtu, uvedla, že každý si odvádí povinné zdravotní pojištění a pro letošek je přebytek asi 3mld Kč;

posl. S. Marková – také se připojila k podpoře návrhu z důvodu budování vztahů v rodině pro všechny její členy;

posl. R. Maxová – vznesla dotaz k ministerstvu práce týkající se důvodu placení dovolené z nemocenského pojištění ve výši 70% a zdali je to podloženo nějakým průzkumem, který by ukázal zda je o službu zájem a zda bylo komunikováno se zaměstnavateli. Navrhla jít cestou změny zákoníku práce;

nám. J. Merhautová (MPSV) – potvrdil, že ano, standardně jako u všech návrhů zákonů byla zpracována RIA, se všemi se komunikace vedla. Změna zákoníku práce nepřipadá v úvahu;

posl. Z. Kailová – vznesla dotaz, zda se vychází z nějaké statistiky kolika otců se to týká, vyjádřila návrhu podporu. Uvedla, že podpora jakéhokoli prorodinného opatření je potřeba z důvodu jejich nízkého počtu u nás;

posl. J. Hnyková – se poptávala po studii porovnávající v Evropě rodiny tradičně sezdané a nesezdané;

posl. D. Váhalová – se zajímala o procentuální využívání této služby otci v EU;

předs. R. Maxová – doplnila o dotaz, proč se zvolilo 7 kalendářních dnů a ne 5 pracovních?

řed. T. Machanec (MPSV) – odpověděl na výše uvedené otázky: př. Německo má rozdíly při podpoře sezdáných rodin – společné zdanění manželů. Nemocenské dávky jsou uváděny vždy v kalendářních dnech z důvodu, že měsíční příjem se dělí 30ti a ne 20ti a také z důvodu rostoucí flexibility pracovních úvazků. Databáze o využívání této služby není k dispozici;

předs. R. Maxová – závěrem bod shrnula, dle jejích postřehů se problém opět stočil místo na motivaci pro otce na finance. Dále vyjádřila svůj názor, zbytečného zákona a jeho neefektivnosti. Závěrem informovala potřebě zadání průzkumu o využívání otcovské dávky v jiných evropských zemích a též jaké legislativně technické prostředky v těchto zemích využívají, po té poděkovala hostům za účast a ukočila bod.

6)

Sdělení předsedkyně a různé

Předs. R. Maxová pozvala v rámci tohoto bodu přítomné poslance a poslankyně na Kulatý stůl o Lékařské posudkové službě, který se bude konat dne 25.2 v místnosti 55.

7)

Návrh termínu a pořadu další schůze

Předs. R. Maxová navrhla termín další schůze na 31. 3 od 14:00 hod a navrhla do programu zařadit 1) Zprávu o plnění genderových kritérií (K. Smiggles Kavková + Veřejná ochránkyně práv) a 2) Antidiskriminační zákon a 3) Opatrovnické soudy. Po diskusi s ostatními poslanci se na termínu a programu shodli, program bude v předstihu rozeslán emailem.

/schůze skončila 16:20 hod./

/zapsala Olga Jirků/

Dana VÁHALOVÁ v.r.
ověřovatelka komise

Radka MAXOVÁ v.r.
předsedkyně komise

